

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0255/2014

27.3.2014

SPRÁVA

o vzťahoch medzi Európsky parlamentom s národnými parlamentmi
(2013/2185(INI))

Výbor pre ústavné veci

Spravodajca: Carlo Casini

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	11
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN	14
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	15

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o vzťahoch medzi Európsky parlamentom s národnými parlamentmi (2013/2185(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii (ZEÚ), a najmä na jej preambulu, článok 4 ods. 3 (úprimná spolupráca medzi Úniou a členskými štátmi), článok 5 (udeľovanie právomocí a subsidiarita), článok 10 ods. 1 (reprezentatívna demokracia) a ods. 2 (zastúpenie občanov EÚ) a článok 12 (úloha národných parlamentov),
- so zreteľom na protokol č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, najmä na jeho preambulu a hlavu II o medziparlamentnej spolupráci a na protokol č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality, ktoré tvoria prílohy Lisabonskej zmluvy,
- so zreteľom na svoje uznesenia z 12. júna 1997 o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a národnými parlamentmi¹, zo 7. februára 2002 o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a národnými parlamentmi v rámci európskej integrácie² a zo 7. mája 2009 o rozvoji vzťahov medzi Európskym parlamentom a národnými parlamentmi podľa Lisabonskej zmluvy³,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 4. februára 2014 o vhodnosti právnych predpisov EÚ a subsidiarite a proporcionality – 19. správa o lepšej tvorbe právnych predpisov za rok 2011⁴,
- so zreteľom na záverečné odporúčania riadiacej skupiny z 20. decembra 2011 o národných parlamentoch v rámci Lisabonskej zmluvy,
- so zreteľom na výročné správy Komisie o vzťahoch medzi Európskou komisiou a národnými parlamentmi, najmä na správu z roku 2012 (COM(2013)0565),
- so zreteľom na závery zo stretnutí konferencie predsedov parlamentov krajín Európskej únie, ktoré sa uskutočnili od vstupu Lisabonskej zmluvy⁵ do platnosti, a osobitne zo stretnutí vo Varšave v roku 2012 a v Nikózii v roku 2013,
- so zreteľom na príspevky a závery zo stretnutí Konferencie parlamentných výborov pre záležitosti Únie (COSAC), najmä zo stretnutia L vo Vilniuse v roku 2013, ako aj na jej polročné správy vydané od vstupu Lisabonskej zmluvy do platnosti⁶,
- so zreteľom na XX. polročnú správu COSAC a na jej časť o demokratickej legitímnosti

¹ Prijaté texty, T4-0319/1997.

² Ú. v. EÚ C 284 E, 21.11.2002, s. 322.

³ Ú. v. EÚ C 212 E, 5.8.2010, s. 94.

⁴ Prijaté texty, P7_TA(2014)0061.

⁵ <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/euspeakers/getspeakers.do>

⁶ <http://www.cosac.eu/>

EÚ a úlohe národných parlamentov, ako aj o politickom dialógu a európskych voľbách 2014,

- so zreteľom na príspevok národných parlamentov na stretnutí predsedov konferencie COSAC, ktoré zorganizovalo grécke predsedníctvo 26. a 27. januára 2014 v Aténach,
 - so zreteľom na usmernenia o medziparlamentnej spolupráci, ktoré prijala Konferencia predsedov parlamentov členských štátov Európskej únie 27. júla 2008 v Lisabone,
 - so zreteľom na závery medziparlamentných konferencií o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike (SZBP) a o spoločnej bezpečnostnej a obrannej politike (SBOP), ktoré sa konali 9. až 10. septembra 2012 v Paphose (Cyprus), 24. až 26. marca 2013 v Dubline (Írsko) a 4. až 6. septembra 2013 vo Vilniuse (Litva), a na príspevok medziparlamentnej konferencie o hospodárskom a finančnom riadení EÚ, ktorá sa konala podľa článku 13 zmluvy o stabilite, koordinácii a hospodárskom a menovom riadení, ktorá sa konala 16. až 17. októbra 2013 vo Vilniuse (Litva),
 - so zreteľom na svoje uznesenia z 12. decembra 2013 o ústavných problémoch viacstranného riadenia v Európskej únii¹ a o vzťahoch Európskeho parlamentu s inštitúciami, ktoré zastupujú národné vlády²,
 - so zreteľom na správu s názvom Smerom k skutočnej hospodárskej a menovej únii, ktorú 5. decembra 2012 predložili predsedovia Van Rompuy, Juncker, Barroso a Draghi,
 - so zreteľom na závery zasadnutí Európskej rady z 13. a 14. decembra 2012, 24. a 25. októbra 2013 a z 19. a 20. decembra 2013,
 - so zreteľom na článok 130 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 13. marca 2014 o vykonávaní Lisabonskej zmluvy so zreteľom na Európsky parlament³,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre ústavné veci (A7-0255/2014),
- A. keďže súčasný inštitucionálny poriadok Európskej únie je v ZEÚ určený ako etapa v procese budovania čoraz užšej Únie, ktorý sa začal vytvorením európskych Spoločenstiev;
- B. keďže podľa zásady úprimnej spolupráce sa Únia a členské štáty navzájom rešpektujú a pomáhajú si pri plnení úloh vyplývajúcich zo zmlúv a keďže členské štáty Únii uľahčujú plnenie jej úloh a nevykonajú žiadne opatrenie, ktoré ohrozí realizáciu cieľov Únie;
- C. keďže článok 12 ZEÚ, ktorý sa týka činnosti národných parlamentov, posilňuje zásadu úprimnej spolupráce, keďže určuje, že aktívne prispievajú k riadnemu fungovaniu Únie;

¹ Prijaté texty, P7_TA(2013)0598.

² Prijaté texty, P7_TA(2013)0599.

³ Prijaté texty, P7_TA(2014)0249.

- D. keďže zásada udeľovania právomocí vymedzuje právomoci Únie, ktorých výkon spočíva na zásade subsidiarity a proporcionality, a keďže všetky inštitúcie EÚ spolu s národnými parlamentmi dohliadajú nad dodržiavaním zásady subsidiarity v právnych aktoch;
- E. keďže demokratická legitimita a zodpovednosť musia byť zabezpečené na každej úrovni, na ktorej sa prijímajú a vykonávajú rozhodnutia, ako aj vo vzájomnej interakcii medzi týmito úrovňami;
- F. keďže Únia funguje na základe reprezentatívnej demokracie a dvojitej demokratickej legitimity pochádzajúcej z Európskeho parlamentu, priamo voleného občanmi, a členských štátov, ktoré sú zastúpené v Rade zloženej z jednotlivých vlád, ktoré sa zasa musia demokraticky zodpovedať voči svojim národným parlamentom a občanom;
- G. keďže Európsky parlament a národné parlamenty tvoria – každý vo svojej oblasti – piliere dvojakej demokratickej legitimity Únie: prvá znamená inštitúcie, v ktorých sú občania priamo zapojení na úrovni Únie a druhá inštitúcie jednotlivých štátov, voči ktorým majú priamu zodpovednosť príslušné vlády zastúpené v Rade;
- H. keďže však národné parlamenty netvoria „tretiu komoru“ zákonodarnej moci EÚ, ale predstavujú skôr nástroj, ktorým sa berie na zodpovednosť druhá komora – Rada;
- I. keďže väčšina národných parlamentov využíva svoje právomoci v oblasti kontroly subsidiarity skôr ako nástroj „politického dialógu“ s európskymi inštitúciami;
- J. keďže je preto vhodné prijať tento konštruktívny prístup národných parlamentov, ktorý je vyjadrený v sprostredkovaní takýchto príspevkov;
- K. keďže národné parlamenty by mali vytvárať pevné a súdržné štruktúry súvisiace s EÚ s cieľom posilniť väzby s európskymi inštitúciami a nadobudnúť ďalšie odborné znalosti o otázkach týkajúcich sa európskych záležitostí;
- L. keďže v súčasnom stave integrácie vykonávajú národné parlamenty osobitnú a zvláštnu úlohu spočívajúcu v upevňovaní európskeho povedomia v členských štátoch a v zblížovaní európskych občanov s Európou;
- M. keďže medziparlamentná spolupráca môže zohrávať významnú úlohu pri povzbudzovaní procesu európskej integrácie tým, že umožňuje výmenu informácií, spoločné preskúmavanie problémov, vzájomne prospešného dialógu a ľahšej transpozície právnych predpisov EÚ do vnútroštátnych predpisov;
- N. keďže v nadväznosti na vytvorenie medziparlamentnej konferencie pre spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku (SZBP) a spoločnú bezpečnostnú a obrannú politiku (SBOP) a medziparlamentnej konferencie o hospodárskom riadení a na upevnenie medziparlamentných schôdzí odvetvových výborov ako uprednostňovanej formy spolupráce by mala konferencia COSAC zostať fórom na pravidelnú výmenu názorov, informácií a najlepších postupov týkajúcich sa praktických aspektov parlamentnej kontroly a mala by sa zameriavať najmä na diskusiu o celkovom stave integračného procesu;

- O. keďže „politický dialóg“, najmä posilnený dialóg v oblasti európskeho semestra v záujme koordinácie hospodárskych politík ex ante, ktorý nadviazala Európska komisia s národnými parlamentmi, si vyžaduje väčšie zapojenie Európskeho parlamentu, najmä so zreteľom na vzájomnú podmienenosť rozhodnutí Európskeho parlamentu a rozhodnutí národných parlamentov;
- P. keďže doposiaľ sa postup „žltej karty“ inicioval pri dvoch príležitostiach, a to v súvislosti s návrhom nariadenia Monti II a s návrhom týkajúcim sa európskeho prokurátora;
- Q. keďže zmenami rokovacieho poriadku sa zohľadnili nové ustanovenia Lisabonskej zmluvy týkajúce sa úlohy národných parlamentov v EÚ;
- R. keďže by sa mala brať do úvahy úloha, ktorú za súčasného stavu zohráva konferencia predsedov parlamentov krajín EÚ v medziparlamentnej spolupráci;
- S. keďže takmer päť rokov od vstupu Lisabonskej zmluvy do platnosti a so zreteľom na budúce dohovory je potrebné vzťahy medzi Európskym parlamentom a národnými parlamentmi neustále rozvíjať s prihliadnutím na nové výzvy; keďže sa treba zamyslieť nad skúsenosťami vyplývajúcimi z rozličných foriem spolupráce medzi Európskym parlamentom a národnými parlamentmi s cieľom poskytnúť čoraz väčšiu demokratickú legitimitu procesu európskej integrácie a zabezpečiť demokratickú kontrolu vykonávanú v správnom čase a na úrovni, na akej sa prijímajú a vykonávajú rozhodnutia tak, aby sa zabezpečila primeraná informovanosť všetkých strán, ktoré sú súčasťou legislatívneho procesu;
- T. keďže tieto úvahy by sa mali uskutočniť po nadchádzajúcich voľbách do EP, a to v úzkej spolupráci s národnými parlamentmi;

I. Úloha národných parlamentov, pokiaľ ide o demokratickú legitímnosť Európskej únie

- 1. víta skutočnosť, že ustanovenia zmluvy poskytujú národným parlamentom množstvo práv a povinností, ktoré im umožňujú aktívne prispievať k riadnemu fungovaniu Únie; k týmto právam a povinnostiam podľa jeho názoru patrí:
 - (a) aktívna účasť na záležitostiach EÚ (právomoc ratifikovať zmluvy, účasť na konvente podľa článku 48 ZEÚ), kontrola národných vlád, kontrola dodržiavania zásady subsidiarity, výnimočná možnosť zamietnuť právny predpis, transpozícia európskeho práva do vnútroštátnych predpisov);
 - (b) politický dialóg (medziparlamentná spolupráca, vzájomná výmena informácií s európskymi inštitúciami, najmä s Európskym parlamentom);
- 2. zdôrazňuje, že dvojité demokratické legitímnosť – Únia občanov a Únia členských štátov – sa vykonáva na európskej úrovni v legislatívnom procese prostredníctvom zapojenia Európskeho parlamentu a Rady; nazdáva sa, že na to, aby boli členské štáty zastúpené vo svojom jednotnom, plne demokratickom rozmere, je potrebné, aby postoj vlád v Rade náležite zohľadňovali názory národných parlamentov, a tým upevňovali demokratický charakter Rady;

3. zdôrazňuje, že riadna legitímnosť a zodpovednosť musia byť zaručené na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ prostredníctvom národných parlamentov a Európskeho parlamentu; pripomína zásadu stanovenú v záveroch zo zasadnutia Európskej rady z decembra 2012, že „všeobecným cieľom v rámci celého procesu zostáva, aby sa na úrovni, na ktorej sa prijímajú a vykonávajú rozhodnutia, zabezpečila demokratická legitimita a zodpovednosť“;
4. vyjadruje uznanie národným parlamentom za prijatie opatrení, aby:
 - (a) zlepšili mechanizmy riadenia a kontroly s cieľom dosiahnuť väčšiu jednotnosť;
 - (b) poskytovali preventívne usmernenia ministrom a vládam jednotlivých štátov v Rade a Európskej rade v súlade s ich vnútroštátnym ústavným rámcom;
 - (c) kontrolovali pozície ministrov a vlád jednotlivých štátov v Rade a v Európskej rade v súlade s ich vnútroštátnym ústavným rámcom;
 - (d) zaujali účinnú riadiacu a kontrolnú úlohu pri správnom vykonávaní smerníc a nariadení;
 - (e) nabádali Radu k zlepšovaniu transparentnosti pri svojom rozhodovaní vo funkcii zákonodarcu v prípravnej fáze legislatívneho procesu v záujme znižovania informačnej asymetrie medzi Európskym parlamentom a Radou;
 - (f) ocenili vzťahy medzi výbormi Európskeho parlamentu a výbormi národných parlamentov;
5. uznáva úlohu, ktorú zohrávajú výbory Európskeho parlamentu a výbory národných parlamentov počas legislatívneho procesu EÚ;
6. vyjadruje preto poľutovanie nad nedostatočnou transparentnosťou rozhodnutí v Rade, ktorá má funkciu zákonodarcu, a nad chýbajúcou rovnováhou v informačnom toku medzi Európskym parlamentom a Radou; žiada Radu, aby najmä vo fáze prípravy legislatívneho procesu prispôsobila svoju úroveň transparentnosti úrovni, ktorú zaručuje Európsky parlament;
7. domnieva sa, že chýbajúca transparentnosť rozhodnutí Rady, najmä v súvislosti s legislatívnymi aktmi, sťažuje národným vládam prevzatie skutočnej zodpovednosti voči národným parlamentom;
8. konštatuje, že lehoty uvedené v článku 7 ods. 3 protokolu č. 2 boli v procese kontroly subsidiarity dosiahnuté doteraz dvakrát; pripomína, že cieľom mechanizmu včasného varovania nie je blokovat' európsky rozhodovací proces, ale zlepšovat' kvalitu právnych predpisov Únie, a to predovšetkým tým, že zabezpečí, aby EÚ fungovala v rámci svojich právomocí;
9. nazdáva sa preto, že dohľad nad dodržiavaním zásady subsidiarity zo strany národných parlamentov a inštitúcií EÚ nepredstavuje neprípustné obmedzenie, ale mechanizmus na zaručenie právomocí národných parlamentov; týmto spôsobom prispieva k tvorbe formy

a podstaty užitočnej legislatívnej činnosti EÚ;

10. domnieva sa, že mechanizmus včasného varovania by sa mal vnímať a používať ako jeden z nástrojov na zabezpečenie účinnej spolupráce medzi európskymi inštitúciami a inštitúciami jednotlivých štátov;
11. víta skutočnosť, že tento nástroj sa v praxi využíva ako prostriedok na konzultácie a kooperatívny dialóg medzi rôznymi inštitúciami viacúrovňového systému EÚ;
12. domnieva sa, že inštitúcie musia brať do úvahy odôvodnené stanoviská národných parlamentov, okrem iného aj ako príležitosť pochopiť, čo musí Únia urobiť pre to, aby čo najlepšie dosiahla ciele stanovené v danom právnom akte, a žiada Komisiu, aby urýchlene a v plnom rozsahu reagovala na odôvodnené stanoviská a podnety národných parlamentov;

II. Medziparlamentné vzťahy v rámci postupnej európskej integrácie

13. opakuje, že medziparlamentná spolupráca na európskej úrovni nenahrádza bežnú parlamentnú kontrolu, ktorú Európsky parlament vykonáva v súlade s právomocami, ktoré mu boli udelené zmluvami a ktorú vykonávajú tiež národné parlamenty nad svojimi vládami v oblasti záležitostí týkajúcich sa EÚ; nazdáva sa, že jej cieľom je:
 - (a) podporovať výmenu informácií a najlepších postupov medzi národnými parlamentmi a Európskym parlamentom s cieľom umožniť im vykonávanie účinnejšej kontroly a v ešte väčšej miere sa zapájať bez ohrozenia vlastných právomocí;
 - (b) v plnej miere zabezpečiť vykonávanie parlamentných právomocí v oblasti EÚ;
 - (c) presadzovať skutočne európsku parlamentnú dimenziu a politiku;
14. považuje medziparlamentné stretnutia za „miesta spojenia“ medzi európskou politikou a politikou jednotlivých štátov, ktoré uľahčujú ich vzájomne prospešnú spoluprácu; nazdáva sa, že cieľom týchto stretnutí je predovšetkým umožniť národným parlamentom brať v európskych diskusiách do úvahy európsku perspektívu a Európskemu parlamentu zasa zohľadňovať v tomto dialógu perspektívu jednotlivých štátov;
15. upozorňuje na to, že originalita neustále sa tvoriaceho európskeho medziparlamentného systému musí odrážať prístup založený na konsenze v súlade s článkom 9 hlavy II protokolu č. 1 pripojeného k Lisabonskej zmluve, podľa ktorého je spoločnou úlohou Európskeho parlamentu aj národných parlamentov rozhodovať na základe konsenzu o organizácii a podpore medziparlamentnej spolupráce v rámci Únie, hoci akýkoľvek pokus navrhnuť spoločný rámec pre všetky druhy medziparlamentnej spolupráce je predčasný;
16. víta opatrenia, ktoré sa v nadväznosti na odporúčania riadiacej skupiny pre vzťahy s národnými parlamentmi uskutočnili od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy s cieľom zintenzívniť spoluprácu medzi národnými parlamentmi a Európskym parlamentom, najmä čo sa týka plánovania a zvýšenia počtu medziparlamentných schôdzí výborov (50 od roku 2010), informovania poslancov národných parlamentov

- a príslušných politických orgánov o písomnostiach podaných národnými parlamentmi (odôvodnené stanoviská a príspevky), zavedenia videokonferencií, podpory dvojstranných návštev, technických zlepšení medziparlamentnej výmeny informácií (IPEX), zvýšenia počtu projektov spolupráce v rámci Európskeho centra pre parlamentný výskum a dokumentáciu (ECPRD, návštev administratívnych pracovníkov a výmeny informácií a najlepších postupov; domnieva sa, že tieto opatrenia pomáhajú tomu, aby sa medziparlamentné vzťahy stali efektívnejšími a adresnejšími, a súčasne prispievajú k parlamentnej demokratizácii;
17. zdôrazňuje, že medziparlamentné schôdze musia byť organizované v úzkej spolupráci s národnými parlamentmi v záujme zvýšenia ich účinnosti a kvality; odporúča preto, aby boli v čo najskoršej etape zapojené do vypracúvania programu medziparlamentných schôdzí;
 18. domnieva sa, že rozvoj medziparlamentných schôdzí by mal spočívať na praktických opatreniach zohľadňujúcich osobitné črty každého druhu schôdze;
 19. želá si, aby sa s cieľom zabrániť duplicite, znížiť náklady a zvýšiť účinnosť medziparlamentných stretnutí a konferencií zlepšila vnútorná aj vonkajšia koordinácia medzi navrhovaným programom parlamentu členského štátu predsedajúceho Rade a pracovnými programami jednotlivých výborov Európskeho parlamentu;
 20. berie na vedomie úlohu Konferencie predsedov parlamentov v rámci medziparlamentnej spolupráce;
 21. oceňuje efektívnosť medziparlamentných schôdzí výborov a želá si taktiež posilnenie spolupráce o konkrétnych legislatívnych otázkach na úrovni spravodajcov;
 22. želá si, aby sa ako súčasť opatrení pre medziparlamentnú spoluprácu EÚ konali efektívne stretnutia politických skupín a európskych politických strán; požaduje, aby sa tieto stretnutia presadzovali ako účinný prostriedok rozvoja skutočne európskeho politického povedomia;
 23. nazdáva sa, že aj v súvislosti s novými medziparlamentnými konferenciami o SZBP/SBOP a o hospodárskom riadení by konferencia COSAC mohla slúžiť ako miesto, kde sa rozvíja diskusia o celkovom stave integračného procesu;
 24. víta úlohu, ktorú zohráva platforma IPEX, najmä ako nástroj výmeny informácií o procesoch parlamentnej kontroly, a to i napriek určitým jazykovým problémom, ktoré môžu nastať; želá si, aby národné parlamenty venovali osobitnú pozornosť zásade viacjazyčnosti s cieľom optimalizovať „dialóg medzi parlamentmi“;
 25. zdôrazňuje, že medziparlamentná spolupráca musí byť otvorená a integratívna a vyjadruje znepokojenie nad jednostrannou organizáciou obmedzených medziparlamentných zasadnutí, ktoré vylučujú niektoré parlamenty a ktoré sa organizujú bez riadnej konzultácie s cieľom prijímať pozície o záležitostiach EÚ, ktoré nevychádzajú zo spolupráce;
 26. konštatuje, že „politický dialóg“, ktorý sa začal ako Barrosova iniciatíva v roku 2006, a

mechanizmus včasného varovania sú dve strany jednej mince; berie na vedomie rozvoj širokého spektra vzťahov medzi národnými parlamentmi a Európskou komisiou, ako aj vytvorenie „posilneného politického dialógu“ v oblasti európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík ex ante;

III. Vývoj a návrhy

27. navrhuje, aby sa vyvíjalo porozumenie medzi národnými parlamentmi a Európskym parlamentom, ktoré by mohlo regulovať účinnú spoluprácu v súlade s článkom 9 protokolu č. 1 Lisabonskej zmluvy a článkom 130 rokovacieho poriadku;
28. žela si, aby sa ako súčasť medziparlamentnej spolupráce v EÚ konali pravidelné, tematicky rozčlenené a efektívne stretnutia politických skupín a európskych politických strán;
29. zdôrazňuje, že medziparlamentná spolupráca sa musí vždy snažiť o „zjednotenie správnych ľudí v správnom okamihu okolo správnej témy“ zmysluplným spôsobom tak, aby sa zabezpečilo, že rozhodnutie sa v rámci príslušných právomocí prijme s pridanou hodnotou skutočného dialógu a riadnej konfrontácie;
30. domnieva sa, že konferencia COSAC by mala zostať miestom pravidelnej výmeny názorov, informácií a najlepších postupov týkajúcich sa praktických aspektov parlamentnej kontroly;
31. navrhuje, aby sa COSAC podrobne zaoberal problémami, s ktorými sa stretávajú národné parlamenty pri výkone právomocí, ktoré im udeľuje Lisabonská zmluva; pripomína, že práca Európskeho parlamentu a práca národných parlamentov v rámci konferencie COSAC by sa mali dopĺňať;
32. pripomína, že s prihliadnutím na konferenciu o hospodárskom riadení, ktorá sa opiera o článok 13 Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii, sa v dohode, ktorú dosiahli predsedovia parlamentov krajín EÚ na svojej konferencii v Nikózii v apríli 2013, stanovuje viacero opatrení týkajúcich sa uvedenej konferencie a ukončenie preskúmania týchto opatrení na konferencii predsedov parlamentov krajín EÚ v Ríme v roku 2015; domnieva sa preto, že akýkoľvek postup na prijatie praktických opatrení týkajúcich sa konferencie o hospodárskom riadení ešte pred uskutočnením takéhoto preskúmania by bol predčasný, a že by sa mu teda malo zabrániť;
33. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Cieľom tejto správy je upriamiť osobitnú pozornosť na rozhodujúci aspekt na ceste k väčšej integrácii EÚ, nespornej potrebe obnovy vzťahov medzi občanmi a Európou. Čo môžu v tomto smere urobiť inštitúcie? K európskym inštitúciám nutne patria aj parlamenty členských štátov EÚ ako súčasť európskeho parlamentného systému a možno dokonca tvrdiť, že nie sú len orgánmi svojho štátu, ale aj orgánmi EÚ, pričom ich úloha spočíva v zabezpečení plne demokratického charakteru druhej komory EÚ – Rady, ako aj v „zblížovaní občanov s Európou.

Európsky parlament (EP) venuje veľkú pozornosť národným parlamentom (NP) s cieľom poskytnúť odpoveď na otázku existencie „demokratického deficitu“ v EÚ a nájsť silných spojencov pri tvorbe európskeho povedomia. Niekoľko dní po vstupe Lisabonskej zmluvy do platnosti bola vytvorená riadiaca skupina pre vzťahy s NP. EP sa touto tematikou v minulosti zaoberal trikrát, konkrétne v roku 1997 v správe Neytsa-Uyttebroecka, v roku 2002 v správe Napolitana a v roku 2009 v správe Broka. Mnohé schôdze konferencie COSAC sa počas tohto legislatívneho obdobia zaoberali aj úlohou národných parlamentov. Dotazník vypracovaný pre 21. polročnú správu, ktorá bude predložená na budúcej schôdzi COSAC v júni 2014 v Aténach, obsahuje kapitolu venovanú práve spolupráci medzi národnými parlamentmi a Európskym parlamentom.

V širšom kontexte úvah o vzťahoch medzi EP a národnými parlamentmi bola táto správa vypracovaná práve v čase krízy, keď sa občania pozerajú na Európu s nedôverou. Väčšia „europeizácia“ národných parlamentov sa preto javí ako naliehavá.

V zásade sa treba opýtať, v akom rozsahu sa Lisabonská zmluva vykonáva, pokiaľ ide o úlohu národných parlamentov, čo treba poopraviť alebo zahrnúť, a najmä, ako by mali byť národné parlamenty zapojené do rámca európskych inštitúcií.

Myšlienka „európskeho parlamentného systému“ je pochopiteľná v zmysle úvodných slov článku 12 ZEÚ, podľa ktorého *národné parlamenty aktívne prispievajú k správne fungovaniu Únie*, nehovoriac o protokole (č. 1), ktorý uznáva aktívnu úlohu národných parlamentov v procese európskej integrácie, poukazujúc na to, že zmluvné strany sa snažia *povzbudzovať k väčšej účasti národných parlamentov na činnostiach Európskej únie*. Úloha národných parlamentov pravdaže závisí do veľkej miery od chápania európskej integrácie. Ak sa podľa článku 1 ZEÚ súčasné situácia právnych nástrojov EÚ nechápe ako už splnený cieľ, ale len ako jedna etapa prebiehajúceho procesu, musí sa aktívna úloha národných parlamentov vnímať ako podiel na procese *tvorby čoraz užšej únie európskych národov* (článok 1 ZEÚ). Ak sa navyše budovanie EÚ chápe ako mimoriadny projekt, ktorý je nevyhnutný na *podporu mieru, hodnôt a blahobytu národov* (článok 3 ZEÚ), potom je namieste hovoriť o nutnosti európskeho rozmeru, ktorý je nutný pri každej parlamentnej činnosti. Vzťah medzi Európskym parlamentom a národnými parlamentmi musí navyše predstavovať vzťah spolupráce, a nie konkurencie či opozície.

V slávnom rozsudku nemeckého ústavného súdu z 30. júna 2009, ktorým sa otvorila cesta ratifikácie Lisabonskej zmluvy zo strany Nemecka, sa uvádza, že štáty musia neustále zostať „pánmi zmlúv“. To je logické tvrdenie. No keď majú mať národné parlamenty európsky rozmer, je zrejmé, že ich podiel na suverenite členských štátov sa prijatím nových zmlúv

stane nutným krokom na ceste k integrácii, ktorý si vyžaduje zapojenie nad rámec nezmenených právomocí zásahu v kontexte ratifikácie. Z toho vyplýva právo národných parlamentov zúčastňovať sa na Konvente podľa článku 48 ZEÚ a osobitné právo na predchádzajúce upovedomenie, týkajúce sa každej žiadosti o rozšírenie Únie.

Preto sa zdá, že tieto úpravy pôvodných právomocí národných parlamentov ako štátnych orgánov podľa písmen d) a e) článku 12 ZEÚ ich nemenia na európske orgány v širšom zmysle slova. Naopak: preambula protokolu č. 1 vymedzuje dve kategórie úloh národných parlamentov v rámci štruktúry EÚ: kontrolovať národné vlády a vyjadrovať ich názory.

Overenie, či a ako sa vykonáva prvý aspekt, je mimoriadne dôležité pre predstavu, podľa ktorej už v EÚ existuje istý dvojkomorový systém: k EP ako zástupcovi národov sa pridružuje Rada ako spoločný zástupca členských štátov. No na to, aby boli členské štáty zastúpené vo svojom jednotnom a demokratickom rozmere, je potrebné, aby postoje vlád odrážali pozície národných parlamentov, ktoré by mali pred alebo po každom zasadnutí Rady rokovať s príslušnými ministrami. Takáto činnosť nie je len vnútorná potreba jednotlivých štátov, ale aj čisto európska dimenzia. Treba preto zdôrazniť, že národné parlamenty nepredstavujú tretiu komoru európskej ústavnej štruktúry, ale len orgány zabezpečujúce demokraciu v druhej komore, teda Rade.

Avšak zdá sa, že národným parlamentom prislúcha pri kontrole subsidiarity právomoc nezávislého vyjadrenia vôle, ktoré vytvára okamžitý právny účinok. Takýto nástroj jednoducho nemožno interpretovať ako brzdiaci či blokujúci nástroj i napriek mnohým obmedzeniam uvedenými v protokole č. 2, no skôr ako príležitosť podpornej a aktívnej spolupráce, hoci sa deje len v oblasti konzultácií, a nie rozhodovania. V neposlednom rade predstavuje subsidiarita podstatu EÚ, a nie jej obmedzenie. EÚ existuje preto, že členské štáty samotné nedokážu dosiahnuť ciele mieru a prosperity stanovené v článku 2 ZEÚ. V tomto duchu by sa teda „odôvodnené stanoviská“ zrejme nemali vnímať ako negatívne poukazovanie na to, čo EÚ nesmie robiť, ale skôr ako pozitívne návrhy toho, čo robiť musí.

V rámci tzv. konzultačnej funkcie, ktorú však možno lepšie definovať ako „politický dialóg“, je vzťah medzi EP a národnými parlamentmi obzvlášť úzky a mal by byť zrejme presnejšie regulovaný, no určite nie v zmysle náhrady či doplnenia rozhodovacích právomocí, ale oveľa viac v zmysle tvorby pridanej hodnoty k politickej a legislatívnej činnosti EP. Ide o tému medziparlamentnej spolupráce, stanovenej v článku 12 písm. f) a podrobnejšie v protokole č. 1, najmä v jeho článkoch 9 a 10.

Počet medziparlamentných konferencií neustále stúpa, a to tak na úrovni všeobecných zasadnutí, ako aj na úrovni výborov. Najdôležitejšou novinkou bolo, že sa začali pravidelné stretnutia v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a v oblasti hospodárskeho a finančného riadenia podľa článku 13 TSCG (Fiscal compact) a začala sa uplatňovať aj myšlienka systematickej medziparlamentnej konferencie, čo sa týka kontroly Eurovalu.

Z tohto zintenzívneného konania stretnutí vyplýva potreba zjednodušenia v snahe vyhnúť sa zdvojovaniu úsilia, ako aj potreba konkrétnych výsledkov. Oprávnené sa preto pýtame, či vôbec a ak áno, akú funkciu ešte COSAC vykonáva. Uprednostňovali by sme stretnutia na konkrétnu tému, pretože sú vždy užitočné tým, že zákonodarcom umožňujú, aby sa navzájom spoznávali a vymieňali si skúsenosti o najlepších parlamentných postupoch. Avšak účinná

spolupráca, ako ju určuje článok 2 protokolu č. 1, si vyžaduje oveľa viac. Je potrebné formulovať stanoviská ku konkrétnym legislatívnym návrhom alebo ku konkrétnym politickým rozhodnutiam, pre ktoré by výbory so svojou rozšírenou demokratickou hodnotou dokázali zvýšiť záber a hĺbku uvažovania pred prípravou právneho aktu.

Článok 9 protokolu č. 1, ktorý tvorí prílohu ZEÚ, navrhuje na reguláciu tejto problematiky „medziinštitucionálnu dohodu“ a článok 130 rokovacieho poriadku EP v znení zmien a doplnení ju výslovne určuje. Ide o ustanovenie Lisabonskej zmluvy, ktoré sa zatiaľ nevykonalo a ktorým sa bude nutné zaoberať v budúcom legislatívnom období.

Budúca polročná správa, ktorú COSAC predloží v júni, sa bude zaoberať budúcnosťou konferencie COSAC. Konferencie o SZBP/SBOP a o hospodárskom riadení dobre napredujú. Bolo by však mylné nazdávať sa, že konferencia COSAC už tým doslúžila. Ak súčasná EÚ nie je hotový projekt, ale etapa na ceste integrácie, bude potrebný projektant, ktorý bude pravidelne overovať pokrok prác a COSAC by sa mal považovať za miesto, v ktorom sa rozvíja diskusia o stave Únie.

Taktiež je potrebné uvedomiť si, čo značí narastajúca intenzita a inštitucionalizácia informačnej výmeny medzi EP a národnými parlamentmi. Vzájomná informačná výmena očividne umožňuje národným parlamentom poskytovať EP odôvodnenejšie hodnotenia a EP zasa prijímať rozhodnutia vychádzajúce zo širšieho základu, z čoho vyplýva, že aj pre NP by sa mala zjednodušiť rýchla a účinná transpozícia európskych právnych predpisov do práva jednotlivých štátov. Treba však pripomenúť, že intenzívna informačná sieť má za úlohu upozorňovať na nutnosť „európskeho myslenia“ pri každej činnosti národných parlamentov ako forma opačnej subsidiarity. Národné parlamenty môžu tvorbu európskeho povedomia presadzovať oveľa efektívnejšie než Európsky parlament. So zreteľom na nadchádzajúce európske voľby, ktoré môžu mať rozhodujúci vplyv na budúcnosť EÚ, budú prejavy politikov na úrovni jednotlivých štátov zohrávať rozhodujúcu úlohu. V tomto zmysle má mimoriadny význam vytváranie skutočne európskych politických strán.

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN

Poslanci, ktorí hlasovali za: 13	ALDE : Andrew Duff, Stanimir Ilchev PPE : Zdravka Bušić, Carlo Casini, Marietta Giannakou, Constance Le Grip, Andrej Plenković, Tadeusz Ross, Algirdas Saudargas, György Schöpflin, Rainer Wieland Verts/ALE : Gerald Häfner, Indrek Tarand
Poslanci, ktorí hlasovali proti: 4	ECR : Ashley Fox, Daniel Hannan EFD : Morten Messerschmidt NI : Andrew Henry William Brons
Poslanci, ktorí sa zdržali hlasovania: 7	GUE/NGL : Helmut Scholz S&D : Marino Baldini, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, David Martin, Sandra Petrović Jakovina, Luis Yáñez-Barnuevo García

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	18.3.2014
Výsledok záverečného hlasovania:	+: 13 -: 4 0: 7
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Andrew Henry William Brons, Zdravka Bušić, Carlo Casini, Andrew Duff, Ashley Fox, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Gerald Häfner, Daniel Hannan, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, David Martin, Morten Messerschmidt, Sandra Petrović Jakovina, Tadeusz Ross, Algirdas Saudargas, Indrek Tarand, Luis Yáñez-Barnuevo García
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Marino Baldini, Marietta Giannakou, Anneli Jäätteenmäki, Andrej Plenković, Helmut Scholz, György Schöpflin, Rainer Wieland